

Til: Færder kommune

Kopi: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Færder 6.januar 2021

Parkering Færder kommune – klage på vedtak

Vi viser til Færder kommunes vedtak 16.12.2020 i sak 147/20 Parkering Færder kommune om innføring av parkeringsavgift på en rekke utfartsparkeringer i kommunen.

Havpadlerne Færder vil, i medhold av forvaltningslovens § 28, med dette klage på det aktuelle vedtaket, da vi mener dette vedtaket er i strid med frilufslovens § 14.

Havpadlerne Færder har 440 medlemmer, og parkeringsplassene det nå er innført avgift på, er knyttet til noen av de viktigste områdene for våre padleaktiviteter og for det allmenne friluftslivet i kommunen. Hvis vedtaket blir opprettholdt, mener vi det vil ha svært uheldige konsekvenser på våre aktiviteter og for friluftslivet generelt.

Begrunnelse for klagen

Retten til fri ferdsel i utmark er nedfelt i frilufslovens § 2, men i § 14 står det: *«Ferdseisrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker etter løyve av kommunen kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet frilufsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for frilufsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.»* Ifølge forarbeidene til frilufsloven gjelder denne muligheten til å ta en slik avgift også parkeringsplasser, som er opparbeidet for frilufsområder. At dette også gjelder parkeringsplasser er nylig bekreftet i brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 16.11.2020, til Norsk Frilufsliv, se vedlegg.

Kommunen kan altså etter bestemmelsen gi eier eller bruker, i dette tilfelle kommunen selv, tillatelse til å kreve inn en avgift for adgang til et frilufslivsområde, herunder bruk av parkeringsplass. En slik avgift for adgang til frilufsområde er etter § 14 betinget av at 3 vilkår er oppfylt:

1. Det må foreligge et frilufslivsområde.

Parkeringsplassene som ligger i tilknytning til et frilufslivsområde og har som formål å betjene slike områder vil falle inn under frilufslovens § 14. Alle de aktuelle parkeringsplassene har et slikt formål, og vil derfor falle inn under frilufslovens § 14.

2. Det må være gjennomført en tilrettelegging til fordel for frilufsfolket.

Opparbeiding av parkeringsplass i tilknytning til et frilufslivsområde er en tilrettelegging som regnes som til fordel for frilufsfolket. Det kan derfor tas en avgift for parkering på de aktuelle stedene i Færder kommune, men det forutsetter at vilkår 3 nedenfor er oppfylt.

3. Avgiften må være rimelig og må ikke stå i misforhold til de tiltak eier, eller bruker har gjort på området til fordel for frilufsfolket.

Dette vilkåret begrenser størrelse på avgiften til selvkost, det vil si at avgiften ikke kan være større enn at de dekker de reelle utgiftene til driften av parkeringsplassene. Det kan derfor ikke tas inn en avgift som dekker andre utgifter i kommunebudsjettet. Det betyr at hvis det skal innføres en slik avgift, må det gjøres en beregning av de reelle utgiftene til hver enkelt parkeringsplass og deretter fastsette en avgiftsstørrelse som dekker disse utgiftene.

For ytterligere detaljer rundt parkeringsplasser og § 14 i frilufsloven viser vi til vedlagt brev, datert 11.12.20202 fra Miljødirektoratet til Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Vi begrunner derfor vår klage med følgende:

1. Vedtaket om parkeringsavgift for de aktuelle områdene mangler henvisning til frilufslovens § 14. Dette er en klar mangel ved vedtaket.
2. Det er i vedtaket ikke gjort noen beregninger av størrelsen på avgiften eller sannsynliggjort at den vedtatte størrelsen kun dekker de reelle utgiftene til parkeringsplassene (selvkost). Dette er en klar mangel ved vedtaket.
3. Kommunen har ikke foretatt en beregning av de faktiske utgiftene til hver enkelt parkeringsplass, og heller ikke fastsatt en individuell avgift for hver enkelt plass i henhold til selvkostprinsippet. Dette er en klar mangel ved vedtaket.
4. I følge § 22 i frilufsloven har kommunen et generelt ansvar for å fremme allmennhetens frilufsinteresser og skal arbeide for å fremme frilufsformål innenfor sitt område. Det er derfor kommunens ansvar å sørge for at en eventuell avgift er innenfor rammen av hva loven gir muligheter for. Her har kommunen sviktet sitt ansvar og gått utover lovens rammer.

Øvrige kommentar til vedtaket

Utover det formelle tror vi også en slik parkeringsavgift er dårlig kommuneøkonomi. Norges helseutgifter økte fra 342 til 360 milliarder fra 2017 til 2018, og disse utgiftene fortsetter å øke kraftig fra år til år. For å gjøre noe med dette er det satt ambisiøse nasjonale mål for folkehelsepolitikken. Befolkningen skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte sosiale helseforskjeller, det skal skapes et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen og inaktivitet skal redusere med 15 % innen 2030. Det er derfor ikke uten grunn at Friluftsmeldingen og Folkehelsemeldingen påpeker friluftslivets store potensial for å fremme befolkningens helse og trivsel, og redusere helsekostnader. I en rapport fra Vista Analyse fra 2016 ble beregnet at det er 80 milliarder kroner å hente ut i årlig samfunnsøkonomisk gevinst ved å få flere ut i aktivitet, og i rapporten pekes det særlig på at satsing på friluftsliv er den enkleste måten å få flere aktive. Men for å realisere denne gevinsten er det avgjørende at det legges til rette for økt deltakelse i friluftslivet, og ikke legge unødvendige hindringer i veien.

Konklusjon

Havpadlerne Færder ber Færder kommune oppheve det aktuelle vedtaket, og heller stimulere til et aktivt friluftsliv gjennom positive virkemidler. I motsatt fall ber vi kommunen oversende klagen til statsforvalteren for videre klagebehandling.

Vennlig hilsen

Havpadlerne Færder

**Knut Kjelsås
Leder**

Vedlegg: 2